

דף טו.

עין משפט א.

יו"ד סימן שא פעיף א

עיין לעיל דף יד: עין משפט י.ב.

עין משפט ב.

יו"ד סימן שא פעיף יד

ה. טז. אין איסור משום כלאים אלא בבגדים שהם דרך חימום כגון הכתונת המצנפת המכנסים והאבנט, אבל כיסים שעושים לצרור בהם מעות או בשמים וכן תחבושת הרי אלו מותרים, אע"פ שבשרו נוגע בהם שאין דרך חימום בכך.

ה. יז. ציץ של עור או משי וכיוצא בהם שתלה בהם חוטי צמר וחוטי פשתן מדולדלים על פני האדם כדי להפריח הזבובים, אין בו משום כלאים שאין דרך חימום בכך.^ז

עין משפט ד.ה.

או"ח סימן תקטז פעיף ג

עיין לעיל דף יד: עין משפט ח

עין משפט ו.ז.

או"ח סימן רסו פעיף י

י. יא. חשכה לו בדרך ותפילין בראשו, או שיושב בביה"מ בשדה וחשכה לו מניח את ידו עליהם ק עד שמגיע לביתו.

ואם יש בית סמוך לחומה שנשמרים שם מניחם שם.

עין משפט זז.

או"ח סימן שא פעיף מב

מב. מזה. אם מצא תפילין בשבת במקום בזוי שאין משתמרים ובמקום סכנה שגזרו שלא להניחן, מכסה אותם במקומן והולך, ואם אין סכנה להניחן

צ. מברייתא בשבת נ"ז ע"ב.

ק. שלא יראו אותם, וחכמים התירו דרך מלבוש משום בזיון, רש"י וב"י, מ"א ס"ק ט"ו.

ויש בהם רצועות שבזה ניכר שהם תפילין ולא קמיעות ר' מכניסן זוג זוג דרך הנחתן ש' עד שיכניסם כולם, ואם היו הרבה שלא יכול להכניסן זוג זוג עד שתחשך ישאר שם לשומרן עד הלילה, ואם ירא מפני הלסטים מוליכן פחות פחות מד' אמות, או נותנם לחבירו וחבירו לחבירו עד שמגיע לחצר החיצונה ת'.

דף טו:

עין משפט א.

אור"ח סימן תקכו פעיף א

א. יו"ט שחל להיות בערב שבת אסור לבשל במיוחד לצורך השבת א

ר. ב"י ומ"א ס"ק נ"ג, ובזה"ז שאין דרך לעשות קמיעין כמו תפילין גם במצא אותן בלא רצועות צריך לשמרן, כה"ח אות רמ"ה.

ש. אחד בזרוע והשני של הראש על ראשו, והקשה בתוס' יו"ט דהרי שבת לאו זמן תפילין הוא וא"כ מדוע לא יניח ב' זוגות ביחד שהרי אין בזה כל תוסיף, ותירץ כיון שאין אנו בקיאים במקום לשנים ע"כ מכניסן אחד אחד.

ואשה אסורה להכניסם, מ"א ס"ק נ"ד. כיון שזו מצות עשה שהזמן גרמא והן פטורות הו"ל משוי לגבם. וי"א דאשה ג"כ מותרת היום שאין לנו ר"ה, וגם הכנסתה על זרועה וראשה הוי הוצאה כלאחר יד ומשום בזיון התפילין מותר, כה"ח אות רמ"ח.

ת. ושם חבירו העומד בחצר יושיט את ידו ויטול אותם מידו בעודו הולך שנמצא הוא עושה עקירה מר"ה וחבירו עושה הנחה ברשות היחיד, אבל לא יזרוק אותם כלאחר יד משום בזיון התפילין.

א. ממשנה ביצה ט"ו, ובגמ' שם בדף ב' ע"ב נלמד מהפסוק "והכינו את אשר יביאו" החול מכין לשבת ויו"ט, ואין יו"ט מכין לשבת, והקשו בתוס' שם איך ע"י תקנה של עירוב תבשילין עוקרים איסור הכנה שהיא מן התורה ותירצו ע"פ הואיל ואם יזדמנו לו אורחים ביו"ט השתא נמי חזי ליה, ע"ש.

ואם אפה או בישל מיו"ט לחול נחלקו האמוראים בפסחים דף מ"ו ע"ב אם לוקה, ורבה סובר דאינו לוקה הואיל ואם יזדמנו לו אורחים חזי ליה, וכך פסק הרי"ף והרא"ש והרמב"ם בפ"א מיו"ט הלכה ט"ו. וכתבו התוס' שם דאם יבשל סמוך לחשיכה דאין הסברא שמא יקלעו לו אורחים הוא לוקה.

ועפ"ז כתב במשב"ז כשחל יו"ט בערב שבת ראוי להקדים ולהטמין החמין כדי שיתבשל כמאכל בן דרוסאי מבעוד יום, מיהו בשעת הדחק אין לחוש, דיש אומרים דצורכי שבת נעשים ביו"ט מן התורה, וכ"כ המ"ב באות ג', ועיין שם בביאור הלכה.

בסיר בפני עצמו, אבל מבשל כמה סירים לצורך יו"ט ואם הותר מהם ^ב הותר לשבת, וע"י עירוב תבשילין מבשל בסיר מיוחד לצורך השבת ^ג.

הגה: ופי' עירוב תבשילין שמבשל ואופה מערב יו"ט לצורך השבת ^ד, שנמצא שלא התחיל המלאכה ביו"ט לצורך השבת אלא גמר אותה.

הגה: מותר להניח עירוב זה אפי' בספק חשיכה ^ה.

עין משפט ב אר"ח סימן תקכז פני"ב

ב. עירוב זה עושין אותו כפת ותבשיל ^ו, ואם לא עשאו רק מתבשיל

ג. ואפי' הותר סיר שלם כולו מותר כיון שמתחלה חשב שיצטרך ליו"ט, ובלבד שלא יערים בזה. כה"ח אות ו'.

ג. והסמיכו לדבר זה מהפסוק "זכור את יום השבת לקדשו" ודרשו זכרהו מאחר שבא להשכיחו. וטעם הדבר לרבא כדי שיברור מנה יפה לשבת ומנה יפה ליו"ט, ולרב אשי הטעם כדי שיאמרו אין אופין מיו"ט לשבת וק"ו מיו"ט לחול, ותנא מייתי ליה מהכא את אשר תאפו אפו וכו'... מכאן אמר ר"א אין אופין אלא על האפוי ואין מבשלין אלא על המבושל ומכאן סמכו חכמים עירובי תבשילין מן התורה, ונפ"מ בין הטעמים אם יכול לערב לכמה ימים טובים. ועיין בכה"ח אות ז'.

ד. ועוד שע"ז מערבין תבשילי יו"ט ושבת ביחד שמבשלין לצורך שניהם ביום אחד.

ה. לפני שנראים ג' כוכבים בינונים. מ"ב אות ד'. והטעם שספק דברי סופרים להקל ותולין לומר עדיין יום.

ו. ואם עשה עירובי תבשילין בבין השמשות אין לברך עליו בשם ומלכות. כה"ח אות י'. ובשורת יחוד ח"ו סי' ל"א פסק לברך בשם ומלכות. הגם שבספק חשיכה, מערב. מ"מ אם קיבל עליו שבת כגון שאמר ברכו אסור לערב. מ"א ס"ק א'.

ובשעת הדחק שהציבור עדיין לא קיבלו שבת ולא התפללו, אפשר לסמוך על דעת ראב"ן שמהני העירוב אחר שאמר הוא ברכו. כה"ח אות י"א-י"ב. ועיין בכה"ח אות ט"ו דבשעת הדחק אפי' לא לוקח העירוב בידו מהני העירוב.

ז. כך הכריע השו"ע לכתחילה כיון שיש אומרים דבעינן פת ותבשיל ע"פ הפסוק "את אשר תאפו אפו ואת אשר תבשלו בשלו", וי"א דגם בישול לבד מהני דכל דבר בכלל בישול הוא וע"כ בדיעבד מועיל בבישול לבד, ואם אינו רוצה לאפות ביו"ט גם לר"ת שמצריך שניהם מודה דמספיק בתבשיל לבד. כה"ח אות י"ז.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

לבד מותר ז.

עין משפט ג. או"ח סימן תקכו פעיף מו

טז. נאכל או נאבד העירוב ח לפני שבישל לצורך השבת אינו יכול לבשל, אא"כ נשתייר ממנו כזית ט.

עין משפט ה. או"ח סימן תקכט פעיף א

א. מצות יו"ט לחלקו חציו לבית המדרש וחציו לאכילה ושתיה י, ולא יצמצם בהוצאות יו"ט כ, וצריך לכבדו ולענגו ל כמו בשבת.

ז. אבל בפת לבד לא מועיל עי"ז לבשל לשבת. וי"א דגם לאפות אסור. אך לדעת התוס' בעי"ז דף ל"ז ע"ב מהני גם לבשל על פי עירוב הפת לבד. ועיין בכה"ח אות ח"י. וְהָגַם שַׁעֲרֵי תַבְשִׁיל לִבְד מוֹתֵר, מ"מ אִם נִזְכַּר לִפְנֵי שַׁחֲשִׁיכָה צָרִיךְ לְהוֹסִיף גַּם פֶּת וַיֹּאמֶר בַּדִּין עִירוּבָא וְכוּ'... בלי ברכה. מ"ב אות ז'.

ח. היינו התבשיל, אבל אם נאכל הפת אין בכך כלום כמ"ש בסעיף ב'.

ט. ואם נאכל התבשיל ונשתייר בפת כזית לדעת רש"י בדף ט"ז ע"ב ד"ה לא דאית ביה כזית וכו' מהני לבשל עליו, וכתב הפנ"י דהמיקל בזה לא הפסיד. כה"ח אות צ"ח. וְלִכְתַּחֲתִילָהּ אִסוּר לֵאכּוֹל מִן הָעִירוּב וְלִהְשִׁאֵר בּוֹ כְּזַיִת, לִפְנֵי שִׁבְשֵׁל צוּרְכֵי שַׁבַּת. כה"ח אות ק"א.

י. כרבי יהושע בביצה ט"ו ע"ב, ובפסחים ס"ח ע"ב. והיש"ש בחולין פ"א סי' נ' כתב דחזן המאריך בניגונים יותר מדאי הרי זה מגונה כי אין זה לא מחציו לה' ולא מחציו לכם. והיום מוטב לדרוש אחר הסעודה משום שמחת יו"ט, כ"כ במ"א וכתב הב"ח דכן המנהג. וע"כ יש נוהגים ללמוד בחבורה בכל ימי חול המועד מאחרי סעודת שחרית עד המנחה, ובפרט הסוחרים ובעלי המלאכה שאין להם פנאי ללמוד בימי החול, ועיקר הלימוד יהיה לדעת מה יעשה ישראל. כה"ח אות ב'.

כ. כמ"ש בגמ' ביצה ט"ו ע"ב אמר להם הקב"ה לישראל בני לוו וקדשו קדושת היום והאמינו בי ואני פורע, ועוד שם כל מזונותיו של אדם קצובין מר"ה עד ר"ה חוץ מהוצאות שבתות, יו"ט, ובניו לת"ת שאם פחת פוחתים לו ואם הוסיף מוסיפין לו.

ל. כמו שנאמר לקדוש ה' מכובד, וכל הימים טובים נאמר בהם מקרא קודש. ועיין בזוה"ק פ' פנחס שגם ביו"ט יש בחינת נשמה יתירה כמו בשבת, ומקבלין אותה באמירת "כתר", וע"כ יש לכוון באמירת כתר לקבל תוספת הארה של יו"ט. כה"ח אות ד'. ומ"מ קידוש יו"ט אינו מן התורה כמו בשבת וכמ"ש בסי' רע"א ובסי' תע"ב. כה"ח אות

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

הגה: אסור לאכול ממנחה ולמעלה ^מ בערב יו"ט ^ב.

הגה: אם ערב יו"ט חל בשבת מותר לקיים סעודה שלישית ^ס, ויאכל מעט פת לכבוד יו"ט.

הגה: מצוה ללוש פת בערב יו"ט לכבוד יו"ט כמו לשבת כמ"ש בסי' רמ"ב.

א. ב. חייב אדם לבצוע על שתי ככרות ^ע, ולקבוע כל סעודה על היין ^פ,

ה'.

וצריך שאדם יכין בעצמו איזה דבר לכבוד יו"ט אפי' יש לו כמה עבדים וכמו בשבת בסי' ר"ג.

חייב לאכול פת ביו"ט בערבית ובשחרית. מ"א ס"ק ב'. ועיין בסי' קפ"ח ובכה"ח שם אות כ"ד מכמה ראשונים הסוברים דאין חיוב לאכול פת מן התורה רק בליל יום ראשון של פסח ובליל יו"ט של סוכות, אבל בשאר ימים טובים אין חובה לאכול פת, וע"כ אם טעה ולא הזכיר של יו"ט בברכת המזון א"צ לחזור. ומ"מ צריך לאכול פת. לקיים דברי חכמים. כה"ח אות ז'.

ו אם אדם לא קידש בלילה ולא עשה סעודה, עושה סעודה פעמיים ביום ומקדש קידוש הלילה ביום. שם אות ח'.

מ. וזהו בכלל הכבוד, ומש"כ ואסור לאכול לאו דוקא, וכ"כ בשו"ע סי' רמ"ט סעיף ב' דסעודה שרגיל בה בחול כל היום מותר להתחיל מן הדין אבל מצוה להמנע מלקבוע סעודה שנהוג בה בחול מתשע שעות ולמעלה, ובערב סוכות אין לאכול מחצות היום ואילך. כה"ח אות י"ג.

נ. והמ"א כתב דיש ליזהר בזה גם ביו"ט ראשון שהוא ערב יו"ט שני, אבל במ"ב בביאור הלכה כתב לפקפק עליו בזה.

ס. היינו קודם מנחה קטנה, ואם שכח יעשה אותה בכזית פת, והמנהג לעשותה אחר תפילת מנחה ע"פ הזוה"ק והאר"י ז"ל רק שיזהר לאכול רק דבר מועט כביצה מפת כדי שיהיה תאב לאכול בלילה לכבוד יו"ט. כה"ח אות ט"ז.

ע. כמ"ש בשבת קי"ז ע"א דחייב אדם לבצוע על ב' כיכרות כמ"ש "לקטו לחם משנה" ועיקר החיוב בשבת משום שלא היה המן בו א"כ ה"ה ביו"ט.

ו בכל זמן שצריך לבצוע יש לבצוע ממקום העליון שבככר וגם מצד ימין, כך אמרו בחלום לאחד החכמים.

ז ואם סועד הרבה פעמים יותר מב' סעודות ביו"ט שחייב בהם י"א שחייב בכל פעם בלחם משנה. כה"ח אות כ"א.

פ. משמע מדברי הרמב"ם בפ"ל הלכה ט' היינו רק בסעודות של חיוב, ועוד היינו לשתות יין בתוך הסעודה חוץ מיין של קידוש, וכ"כ בביאורי הגר"א, ובמ"ב אות י"א.

ובגדי יו"ט יהיו יותר טובים ^ז משל שבת.

א. ג. לא נהגו לעשות ביו"ט סעודה שלישית ^ק.

הגה: ביו"ט מאחרין לבא לבית הכנסת וממהרין לצאת משום שמחת יו"ט ^ר.

עין משפט ו. או"ח סימן תקכו פ"ה ז

ז. מצוה על כל אדם לעשות עירוב תבשילין ^ש, ומצוה על כל גדול העיר לערב על כל בני העיר ^ת, כדי שיסמוך עליו כל מי ששכח ^א או נאנס או הניח עירוב ואבד ^ב.

הגה: וה"ה עם הארץ שאינו יודע לערב ^ג.

צ. ^ו משום דחייב בשמחה, ומטעם זה נוהגים להרבות במיני מאכלים יותר מבשבת. מ"א ס"ק ד'.

^ו ואם חל יו"ט במוצאי שבת לא ילבש בגדי יו"ט לפני צאת השבת סמוך לחשיכה שנראה כמכין משבת ליו"ט, אלא ילבשם מבעוד יום ויכוון בהם לכבוד שבת, או שילבש אותם אחרי שיהיה לילה ודאי. כה"ח אות כ"ג.

ק. ^ו וכתב הטור די"א שצריך לעשות בו סעודה שלישית, וכ"כ הרמב"ם בפ"ל מהלכות שבת הלכה ט', אבל הרא"ש כתב דלא נהגו כן ומנהגן של ישראל תורה.

ר. ^ו ויש לגעור בידי החזנים שמאריכין עד אחר חצות, ומחשבין חצות היום ע"פ שעות זמניות. כה"ח אות כ"ז. מ"א ס"ק ז'.

ש. ^ו אפי' שנים הדרים בבית אחד וכל אחד מבשל לעצמו צריך לערב כל אחד לעצמו. כ"כ בח"א כלל ק"ב. כה"ח אות מ"ד.

ת. ^ו מביצה ט"ז ע"ב. ואם אין גדול העיר רוצה לערב אין בזה עבירה. כה"ח אות מ"ו. ולא דוקא גדול העיר אלא כל אדם יכול לערב בשביל בני העיר. מ"ב בשער הציון אות ל"א.

א. ^ו וכל זה בפעם הראשונה, אבל אם ברגל השני ג"כ שכח ולא עירב הוי כפושע שניכר שאינו חרד לדברי חכמים, ודוקא בשכח פעמיים זה אחרי זה הוי כפושע ואינו יוצא בעירוב גדול העיר, אבל לסירוגין שכח לא הוי כפושע. וכל מי ששכח מחמת עצלות אינו יכול לסמוך על אחרים, מ"ב בשער הציון אות ל"ב.

ב. שכל אחד דעתו לסמוך על גדול העיר אם יאבד עירובו, אבל אם טעה ועירב בדבר פסול כגון במליח אין לו תקנה אלא לערב מחדש בתנאי. כה"ח אות נ"ב.

ג. או שאינו יודע שכל אחד מחוייב להניח עירובי תבשילין. מ"ב אות כ"ד.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

ז. ח. מי שאפשר לו לערב ולא עירב ורוצה לסמוך על גדול העיר נקרא פושע^ד ואינו יוצא בו.

ד. ואפי' אם גדול העיר מכוון להוציאו אינו יוצא בו. ט"ז ס"ק ט'.